

Δελτίο τύπου

Έναρξη: Πέμπτη 13/10, 7-10 μμ.

Διάρκεια έως 26/11/2022

Η a.antonompoulou.art παρουσιάζει τη νέα ατομική έκθεση του Βαλέριου Καλούτση (1927-2014) με έργα από τη σειρά «Επικοινωνία». Είναι η δεύτερη έκθεση του καλλιτέχνη που διοργανώνει η γκαλερί μετά την περσινή «Reconstitution», που είχε ως θέμα την ανασύσταση του τοπίου και την καταστροφή του περιβάλλοντος.

Η τωρινή έκθεση περιλαμβάνει σχέδια της περιόδου 1972-1973, με τα οποία ο Καλούτσης προσεγγίζει το πρόβλημα της επικοινωνίας.

Όλα τα σχέδια έχουν τις ίδιες διαστάσεις (50 x 70 εκ.) και είναι δουλεμένα με τέμπρα σε συνδυασμό με την τεχνική του στένσιλ, ή αλλιώς ποσουάρ. Αντλώντας έμπνευση από την αμεσότητα της σύγχρονης γραφιστικής και τη μαζική αναπαραγωγή των εικόνων, ο Καλούτσης σχολιάζει την έλλειψη επικοινωνίας σε μια εποχή ραγδαίας τεχνολογικής εξέλιξης που υποτίθεται ότι διευκολύνει -αλλά κατά βάθος δυσκολεύει- την επικοινωνία στις διαπροσωπικές σχέσεις.

Η έκθεση στην a.antonompoulou.art αποτελεί ταυτόχρονα και μια ευκαιρία να ξαναθυμηθούμε την ατομική «Επικοινωνία 73», που πραγματοποίησε ο Καλούτσης στην Αίθουσα Τέχνης Δεσμός το φθινόπωρο του 1973. Σε εκείνη την έκθεση είχαν παρουσιαστεί 32 τέμπρες από τις περίπου 100 που ανήκουν συνολικά σε αυτή την ενότητα (για την ακρίβεια, 35 είναι του 1972 και οι υπόλοιπες του 1973).

Πενήντα χρόνια μετά, το διαχρονικό θέμα της έλλειψης της επικοινωνίας παραμένει επίκαιρο και συνεχίζει να μας απασχολεί, ιδίως αν το εξετάσουμε με τα σημερινά δεδομένα, δηλαδή την κυριαρχία των social media, την υπερχρήση των κινητών τηλεφώνων, αλλά και την επιβεβλημένη απόσταση που προκάλεσε η πανδημία.

«Σχεδιάζω όλη την ημέρα. Κεφάλια, κεφάλια, κεφάλια. Επαναλαμβανόμενα καλούπια. Είδωλα και η απρόσωπη μάζα» γράφει ο καλλιτέχνης στο ημερολόγιό του τον Νοέμβριο του 1972. Και στη συνέντευξή του με την Έφη Καλούτση (29 Αυγούστου 1973), που έγινε με αφορμή την έκθεσή του στον Δεσμό, αναφέρεται στο τι τον ενέπνευσε να ασχοληθεί με το θέμα της επικοινωνίας: «Αφού δούλεψα για λίγους μήνες με το ανθρώπινο σώμα, δύο πρόσωπα αναδύθηκαν. Δύο προφίλ που αντικρίζονται και που προκαλούν συζήτηση. Γεννήθηκαν δύο υποκείμενα επικοινωνίας και άρχισα να πειραματίζομαι με τις απέραντες δυνατότητες του προβλήματος. [...] Δεν είναι προφίλ προσώπων με μπλε μάτια, μακριά μαλλιά ή μουστάκια, με ξεχωριστά δηλαδή χαρακτηριστικά. Τα προφίλ αυτά είναι εντελώς κλινικά και απρόσωπα. Το στόμα είναι πάντα μισάνοιχτο για να δώσει έμφαση στη φωνητική λειτουργία. Τα μάτια είτε δεν υπάρχουν είτε είναι δύο τρύπες που εκπέμπουν ακτίνες φωτός. Τα κεφάλια θυμίζουν ιατρικά διαγράμματα. Είναι πρόσωπα ανθρώπων αλλά θα μπορούσαν να ήταν και κούκλες». Τα κεφάλια που σχεδιάζει ο Καλούτσης συνομιλούν με τους απρόσωπους χαρακτήρες του Γιάννη Γαϊτή, τις άφυλες κούκλες του Γρηγόρη Σεμιτέκολο και τα ανδρείκελα του Κώστα Σφήκα στην ταινία «Μοντέλο» (1974), ενώ έρχεται στον νου η «αγωνιώδης τάση για επικοινωνία» στους πίνακες του Γιώργου Ιωάννου.

Για τον Καλούτση, τα κεφάλια είναι πρωτίστως σύμβολα. Στην «Επικοινωνία» ο καλλιτέχνης δείχνει τη μεγάλη σημασία των συμβόλων στην καθημερινή ζωή μας. Πρόκειται λοιπόν για «μια συμβολική επικοινωνία που καθορίζεται από τη νόηση ή το μυαλό παρά από τις αισθήσεις ή τα αισθήματα». Ο σχηματοποιημένος άνθρωπος του Καλούτση επικοινωνεί με πολλούς και διάφορους τρόπους. Όπως λέει, στο έργο του «η επικοινωνία μπορεί να επιτευχθεί και χωρίς λόγια, με τα μάτια μόνο ή και με τα αισθήματα, αλλά στην περίπτωση αυτή τα κεφάλια βρίσκονται σε μια κατάσταση παγωμένης στειρότητας». Ο ίδιος εντοπίζει δύο κατηγορίες σε αυτά τα έργα. Η πρώτη ασχολείται με τη διαπροσωπική επικοινωνία. Εδώ η ομιλία είναι συλιζαρισμένη και δίνεται έμφαση στα μάτια και στο στόμα, τα δύο βασικότερα όργανα της ανθρώπινης επικοινωνίας. Και η δεύτερη κατηγορία είναι αυτή

της μαζικής επικοινωνίας, όπου η εικόνα του προφίλ επαναλαμβάνεται επ' άπειρον: μπαίνει από τη μια μεριά του χαρτιού και συνεχίζει σε όλο το μήκος του. Οι τίτλοι των έργων είναι ενδεικτικοί: Συνέδριο, Αντιμέτωποι, Συζητήσεις, Η εξουσία, Περιβάλλον, Εγκέφαλος, Ομιλία, Επίθεση, Συνομιλία, Οι ίδιοι απέναντι κ.λ.π.

Συνοψίζοντας, με την «Επικοινωνία» ο Καλούτσης θέλει να υπογραμμίσει **«πόσο προγραμματισμένοι είμαστε στο καθετί. Αυτό είναι το βασικό σημείο της έρευνάς μου στην επικοινωνία. Το πόσο προγραμματισμένοι είμαστε σε κάθε ιδέα και το πόσο ανίκανοι είμαστε να δημιουργήσουμε τις δικές μας ιδέες και να δράσουμε σε αυτές»**.

Επιμέλεια έκθεσης: Χριστόφορος Μαρίνος

Ωράριο λειτουργίας: Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή 14:00 – 20:00 & Σάββατο 12:00 – 16:00

culture
now.gr

M A MutualArt

Χορηγοί επικοινωνίας: